

RAKETTI-Tietohallinto-ohjausryhmän loppuraportti

Ohjausryhmä toimi vuosina 2012-2014 RAKETTI-hankkeen ohjausryhmän asettamana. Ohjausryhmä seurasi yhteistyössä OKM:n kanssa aktiivisesti korkeakoulupolitiikan ja korkeakoulujen toimintaympäristön muutoksia sekä korkeakoulujen rahoitukseen, julkis- ja kuntahallinnon uudistukseen, lainsäädäntöön (esim. hankintalaki) liittyvää kehitystä. Ohjausryhmä rakensi korkeakoululaitostason tietohallintohankkeiden hankelistan.

Ohjausryhmä ohjasi RAKETTI-VIRTA-projektia 2012-2014. Projektissa toteutettiin korkeakoulujen valtakunnallinen tietovaranto sekä työstettiin käytännön tasolla tietojen yhteentoimivuutta korkeakoulujen omien ja yhteisten tietojärjestelmien ja korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon kesken. RAKETTI-VIRTA-projekti päättyi toukokuussa 2014 ja esittää oman loppuraporttinsa.

Yhteentoimivuutta ei voi toteuttaa ilman yhteentoimivia yhteistyörakenteita ja yhteistyöhalua. Yhtenä RAKETTI-hankkeen yhteistyörakenteena Tietohallinto-ohjausryhmä on ollut säännöllisesti kokoontuva foorumi korkeakoulujen tietohallintojohtajien verkostojen, AAPA:n ja FUCIO:n, puheenjohtajistojen ja OKM:n sekä CSC:n edustajien kesken. Korkeakoulujen edustajat ovat päässeet vaikuttamaan tärkeisiin hankkeisiin kommentoimalla niitä ja ministeriö on voinut saada hankkeiden järkevää toteuttamista tukevaa tietoa.

Tilastokeskuksen osallistuminen ohjausryhmän toimintaan on kehittänyt yhteistä näkemystä korkeakoulujen toimintaa koskevista tiedonkeruista. Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon myötä tiedonkeruut ovat murroksen kynnyksellä, kun eri korkeakouluista eri tiedonkerääjille erikseen tapahtuvan raportoinnin sijaan tiedot voidaan jatkossa poimia suoraan yhteisen tietovarannon tietosisällöstä.

CSC:n asiakasohjaus

Ohjausryhmä tunnisti ja käsitteli CSC:n palvelutarjonnan asiakaslähtöisen ohjauksen kehittämistarpeita erityisesti korkeakoulun ICT- ja tietohallintotoimintojen näkökulmasta. Käsittelyyn kytkeytyivät lähtökohdat, jotka kuvattiin opetus- ja kulttuuriministeriön muistiossa ”Korkeakoulujen tietohallinnon kehittäminen: yhteismitallisuus ja järjestelmien yhteentoimivuus”. Nämä näkökulmat yhdistäen ohjausryhmä on järjestänyt kaksi työpajaa ja aktiivisesti edistänyt asian käsittelemistä kokouksissaan ja sidosryhmissään. Toiminnan vaikutuksesta on syntynyt OKM:n muistio ”Korkeakoululaitoksen kokonaisarkkitehtuurin hallinta ja OKM:n CSC:ltä korkeakouluille ostamien palveluiden korkeakoululähtöinen ohjaus”.

Eri hankkeiden seuranta vaikutusten ennakoimiseksi

Ohjausryhmä on ottanut seurattavakseen 29 eri korkeakoululaitostason tietohallintohanketta. Ohjausryhmä on perehtynyt 13 eri hankkeeseen esittelyn, asiantuntijoiden kuulemisen ja keskustelun pohjalta. Lisäksi ohjausryhmä on ohjannut BencHEIT-työtä RAKETTI-hankkeen rahoituksen osalta ja

muutoin säännöllisesti seurannut työn edistymistä. Seurannan vaikutuksesta tietohallintojohtajien verkostoilla on ollut käytettävissään systemaattinen kuva korkeakouluihin kohdistuvien toimintaympäristön hanketason muutosten ennakoimiseksi ja hankkeiden onnistumista on mahdollisesti edistetty tiedonkulkua parantamalla.

Toimintaympäristön muutosnopeus kasvaa koko ajan ja muutoksiin sisältyy yhä enemmän vaikutuksia, jotka on pakko sisäistää. Tavoiteltu ja toteutettu yhteismitallisuus ja tietojen yhteentoimivuus ulottavat muutoksien vaikutuksen syvälle korkeakoulujen toimintaan. Muutoksia hallitaan kokonaisarkkitehtuurin välineillä ja tilannekuvalla, joka perustuu kokonaistason kuvaan ohjausryhmätason yhteiselimissä ja keskenään yhteydessä olevien asiantuntijoiden yksityiskohtaiseen tietoon ja näiden tietojen yhdistämiseen. RAKETTI-VIRTA-projektin puitteissa ohjausryhmä on ottanut käyttöön raportointitavan, jossa korkeakoulukentän yleiskuva on selkeästi saatavilla ja myös yksityiskohdat ovat käytettävissä projektiryhmän ja korkeakoulujen yhteistyön tuloksena. Tuloksena syntyivät myös OPI-osahankkeen vastuulle ottamat korkeakoulukortit systemaattisena tapana jakaa tietoa toisille korkeakouluille oman korkeakoulun kehittämistyön tilanteesta ja suunnitelmista.

Suosituksat ja standardit

- Tietojen yhteismitallisuuden ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuden keskeinen avain on henkilön identifiointi. Ohjausryhmän aloitteesta RAKETTI-hankeessa toteutettiin esiselvitys tutkijan identifioinnista.
- Ohjausryhmän aloitteesta ja myötävaikutuksella saatiin keskeinen julkisen hallinnon yhteisiä palveluita koskeva linjaus valtionvarainministeriöstä: "Valtiokonttorin sähköisen asioinnin tukipalvelujen tarjoaminen korkeakoululaitokseen kuuluville organisaatioille".
- Ohjausryhmä on kiirehtinyt korkeakoululaitoksen kokonaisarkkitehtuuriperiaatteiden aikaansaamista, evästännyt Korkeakoulujen tietomallin hallintamallin kehitystä ja edistänyt korkeakoulujen ns. passiivirekisterikäytäntöjen yhdenmukaistamista.

Ohjausryhmä on

- Kokoontunut kolmeen työpajaan:
  - 5.3.2012 RAKETTI-VIRTA-projektin Kick off
  - 5.10.2012 tavoitteenaan määritellä suosituksia yhteisistä tai korkeakoulukohtaisista toimenpiteistä korkeakoulun oman ja yhteisen kokonaisarkkitehtuurin hallitsemiseksi
  - 5.2.2013 CSC:n asiakasohjauksen kehittämiseksi
- Pitänyt 13 muuta kokousta 26.3.2012-26.3.2014.
- Järjestänyt Korkeakoulujen valtakunnallinen tietovaranto -seminaarin 6.2.2013